

ÉLELMISZERLÁNC-TUDOMÁNYI INTÉZET

Tantárgyi követelmények, számonkérés, vizsgáztatás rendje
2026/2027. tanév

KÖTELEZŐ TANTÁRGY

1. ÉLELMISZER-HIGIÉNYIA

1.1. Tantervi jellemzők

Jelleg: kötelező tárgy

Tanszék: Élelmiszer-higiéniai Tanszék

Hely a tantervben: 9-10. félév

Előadás/gyakorlat: 120/60

- 9. félév: 60/30
- 10. félév: 60/30

Kredit:

- 9. félév: 4
- 10. félév: 6

1.2. Tematika

Előadások

Az előadások keretében a biztonságos, aggálytalanul fogyasztható élelmiszerek termelésének, feldolgozásának és forgalmazásának higiéniai feltételeit és jogszabályi előírásait magába foglaló komplex ismeretanyag elméleti alapjait mutatjuk be az állatorvos közegészségügyi (Veterinary Public Health, VPH) gondolkodásmód kialakítása érdekében.

A **9. félévben** a következő témakörök kerülnek megbeszélésre: általános élelmiszer-higiéniai alapfogalmak, élelmiszer eredetű veszélyek és egészségkárosodások, mikrobiológiai és a kémiai-toxikológiai élelmiszer-biztonság fontosabb alapelemei, a mikrobiológiai és kémiai kockázatok becslése és kockázatkezelése, kockázatkommunikáció, élelmiszerek romlásával és tartósításával kapcsolatos alapismeretek, az élelmiszerlánc-biztonsági szabályozás alapjai, valamint az élelmiszer-termelés, -feldolgozás és forgalmazás higiénijának általános szabályai, élelmiszerhamisítás.

A **10. félévben** termékpályákra fókuszálva mutatjuk be a „One Health” szemléletű élelmiszerlánc biztonsági feladatokat. A szarvasmarha termékpálya, melynek kapcsán tejhigiénia, azon belül a tejtermelés és a tejfeldolgozás higiénijának oktatására kerül sor, majd a húshigiénia keretei között a szarvasmarha és egyéb kérődző állatok, valamint a sertés, baromfi, hal, vad és egyéb állati eredetű termékpályák megismertetése, a növényi eredetű élelmiszerek, alkoholos és alkoholmentes italok, húshelyettesítő termékek élelmiszerlánc biztonsági feladatai kerülnek bemutatásra. Különös hangsúlyt fektetünk a húsvizsgálatra, az élelmiszertermelő állatok állatjóléti elvárásaira, az élelmiszer előállítási technológiák bemutatására, a feldolgozás higiénijával kapcsolatos témakörök megismertetésére.

Gyakorlatok

Az élelmiszer-higiéniai gyakorlatok célja az előadások keretében tárgyalt elméleti ismeretanyag gyakorlati vonatkozásainak bemutatása, egyes vizsgálati eljárások manuális elvégzése, valamint az élelmiszerlánc biztonsági komplex gondolkodásmód kialakításához szükséges gyakorlati készségek fejlesztése.

1.3. Útmutató a gyakorlatok végzéséhez, illetve az azokra való felkészüléshez

A gyakorlati csoportok beosztásának alapja a tanulmányi osztály által kiadott lista. Egy-egy csoport létszáma nem haladhatja meg a 18-20 főt, de nem lehet kevesebb, mint 10 fő.

A gyakorlatokon pontosan, felkészülten, köpenyben kell megjelenni.

Minden hallgató köteles az aktuális járványhelyzetnek megfelelő előírásokat betartani (pl. kézfertőtlenítés a gyakorlóba történő be- és kilépéskor, szükség esetén arcot és orrot eltakaró

ÉLELMISZERLÁNC-TUDOMÁNYI INTÉZET

szájmazsk viselése a gyakorlat teljes ideje alatt stb.). Lázás állapot esetében a hallgató nem vehet részt a gyakorlatokon.

1.4. Az ismeretek ellenőrzése és értékelése a gyakorlati foglalkozásokon

Az ismeretek ellenőrzése történhet szóban és írásban. Az ellenőrzés elsődlegesen az adott héten esedékes gyakorlat tárgykörét foglalja magába. Ismétlő jelleggel azonban a megelőző gyakorlatok témái is folyamatosan számonkérésre kerülhetnek.

1.5. A gyakorlatok pótlásának rendje

A gyakorlatokon való részvétel kötelező. A gyakorlatokról legfeljebb négy alkalommal lehet hiányozni (beleértve a két igazolt klinikai gyakorlatot is), ennél több alkalommal való hiányzás esetén a félév végi aláírás megtagadásra kerül.

Fontos, hogy valamennyi hiányzást hivatalos igazolással kell igazolni (kivéve az előzőekben említett két igazolt klinikai gyakorlatot).

A gyakorlat(ok)ról való hiányzás pótlására csak a szorgalmi időszakban van lehetőség. A hallgató pótolhatja a hiányzását az adott héten egy másik csoport gyakorlatán, amennyiben ott van szabad hely, vagy a szorgalmi időszak utolsó hetében a gyakorlatvezetőjével előzetesen egyeztetett időpontban. A kötelező klinikai betegellátási gyakorlat miatti hiányzás(oka)t is pótolni kell.

A gyakorlatokon való részvétel és a gyakorlatok pótlásának szabályait az aktuális járványhelyzet, munkanap-áthelyezés és Rektori szünet befolyásolhatja.

1.6. Félévközi beszámolók, zárthelyi dolgozatok, azok értékelése, esetleges pótlása

A **9. és 10. félév** folyamán a hallgatók 2 alkalommal elektronikusan írásban, zárthelyi dolgozat formájában adnak számot a tudásukról. A dolgozatok témája az írást megelőző hétig tartott gyakorlatok és előadások anyagából kerül összeállításra. A dolgozatokat százalékosan értékeljük az elért pontszámok alapján. Az a hallgató, aki a megadott időpontban, rajta kívül álló ok miatt, nem tudja teljesíteni a dolgozat megírását, köteles azt bejelenteni a tanszéki titkárságon. Az a hallgató, aki <70% értékelésű dolgozatot írt, vagy az írásbeli számonkérést bármely ok miatt nem teljesítette és azt bejelentette a tanszéki titkárságon, előre egyeztetett időpontban online pótdolgozatot köteles írni, amelyre összesen két lehetősége van. Amennyiben a hallgató nem jelentette be előre, hogy a dolgozatot nem tudja megírni az előre megadott időpontban, a pótdolgozat megírását csak személyesen, a tanszéken írhatja meg.

1.7. A félév végi aláírás, illetve a gyakorlati jegy megszerzésének feltételei

9. és 10. félév: Az előadásokon való részvétel kötelező az Egyetem érvényben lévő Tanulmányi- és vizsgaszabályzata alapján. A hallgatók részvételét az előadásokon az előadók alkalmanként ellenőrzik. Háromnál több igazolatlan hiányzás a félév végi aláírás megtagadását vonja maga után!

Mindkét félévben a félév végi aláírás megszerzésének feltétele az összes gyakorlat és az előadások látogatásának teljesítése és a kötelező 2 zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

9. félév: Gyakorlati jegy: a gyakorlati jegy meghatározásához a két dolgozat százalékos eredményének átlagát vesszük figyelembe a következők szerint: 70-77,99% elégséges, 78-85,99% közepes, 86-93,99% jó, 94-100% jeles. Amennyiben a hallgató a rendelkezésre álló 3 alkalommal nem teljesíti legalább 70%-os eredménnyel valamelyik zárthelyi dolgozatot, az elégtelen gyakorlati jegyet von maga után.

A gyakorlati jegy javítására a vizsgaidőszakban van lehetőség.

A mintatantervben előírt tantárgyi kreditpontok megszerzésének feltétele a félévvégi aláírás és az elégséges, vagy annál jobb gyakorlati jegy megszerzése.

10. félév: a félév végi aláírás feltétele az előadásokon és gyakorlatokon való részvétel és a félév során írt mindkét írásbeli dolgozat legalább 70%-os eredménnyel való teljesítése.

Az előadásokon és gyakorlatokon való részvétel és a félév végi aláírás szabályait az aktuális járványhelyzet befolyásolhatja.

1.8. Vizsgakövetelmények

9. félév: vizsga nincs (gyakorlati jegy)

10. félév: vizsga a 9. és a 10. félév anyagából

1.9. A 10. félévi szigorlat

A vizsga két részből áll: írásbeli tesztvizsga és szóbeli vizsga.

A vizsgán való részvétel követelménye a Neptunba való feljelentkezés, a lecke könyv jelenléte vagy hivatalos igazolás annak hiányáról a tanulmányi osztálytól, és minden hallgató esetében a kötelező azonosításhoz a személy azonosítására alkalmas okirat bemutatása (személyigazolvány, útlevél, jogosítvány stb).

Ezek hiányában az írásbeli vizsga sem kezdhető meg!

ÍRÁSBELI TESZTVIZSGA

Témakör: 9. és 10. félév elméleti és gyakorlati anyaga.

Kezdés: 8.00 óra. A hallgatóknak 7.45-kor meg kell érkezniük a tesztvizsga helyszínére.

Helyszín: Élelmiszer-higiéniai gyakorló (C. épület, 2. emelet).

Az írásbeli vizsgához a technikai eszközt a tanszék biztosítja. Az írásbeli tesztvizsgát az E-learning Moodle rendszerben kell teljesíteni. A teszt összesen 30 kérdésből áll, amelyet 30 perc alatt kell megválaszolni.

Értékelés: az írásbeli vizsga értékelése: $\geq 70\%$ megfelelt, $< 70\%$ nem felelt meg.

Az írásbeli vizsga eredménye rögtön megjelenik a teszt lezárását követően minden hallgatónak. A teszt nem tekinthető meg a lezárását követően, a hibásnak vélt kérdést az írásbeli vizsga közben kell jelezni a felügyelő oktatónak. A hallgató csak sikeres vizsga ($> 70\%$) esetén tehet szóbeli vizsgát.

SZÓBELI VIZSGA

Témakör: az előre kiadott szigorlati kérdéssor, amelyből a hallgató 2 kérdést húz. A hallgató mindkét kérdésre külön jegyet kap. A szóbeli vizsga tervezett időtartama kb. 30 perc/fő.

Kezdés: 9.00 óra, és a létszámtól függően 15.00 óráig tart.

Helyszín: Élelmiszer-higiéniai Tanszék (C épület, 2. emelet). A vizsgázók beosztása kifüggesztésre kerül az intézeti hirdető táblán a C épület 2. emeleti lépcsőfeljáróval szemben.

Értékelés:

A szóbeli vizsga az első napos kompetencia szempontjából fontos témaköröket foglalja magába. A tananyag ismeretének ötfokozatú minősítésekor a következő szempontokat érvényesíti a bizottság (a tanulmányi és vizsgaszabályzat alapján):

Jeles (5) osztályzatot kap az a hallgató, aki alaposan és összefüggéseiben ismeri a teljes tananyagot és önállóan, biztosan tudja alkalmazni ismereteit.

Jó (4) osztályzatot kap az a hallgató, aki alaposan ismeri a teljes tananyagot, és biztonságosan tudja alkalmazni ismereteit.

Közepes (3) osztályzatot kap az a hallgató, aki jól ismeri az anyag lényeges részeit, és megfelelő biztonsággal tudja alkalmazni ismereteit.

Elégséges (2) osztályzatot kap az a hallgató, aki elfogadható módon ismeri a tananyag lényeges részeit, és elfogadható jártasságot mutat az ismeretek alkalmazásában.

Elégtelen (1) osztályzatot kap az a hallgató, aki nem rendelkezik a tovább haladáshoz szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.

A vizsgázó a szóbeli két kérdésére két külön jegyet kap, a sikeres szóbeli vizsga feltétele mindkét kérdés legalább elégséges ismerete.

SZIGORLATI ÉRDEMJEJY – VÉGSŐ ÉRTÉKELÉS

A szigorlat végső érdemjegyet a szóbeli vizsgán kapott két jegy átlaga adja. A vizsga teljesítésének feltétele, hogy egyik részjegy sem lehet elégtelen.

Amennyiben az írásbeli részvizsga „nem felelt meg” értékeléssel zárul, azaz elégtelen, a hallgató nem vehet részt a vizsga szóbeli részén.

ÉLELMISZERLÁNC-TUDOMÁNYI INTÉZET

Amennyiben a sikeres írásbeli vizsgát követően a szóbeli vizsgán az egyik vagy mindkét jegy elégtelen, csak a szóbeli vizsgát kell megismételni.

Amennyiben az írásbeli és/vagy a szóbeli vizsga eredménye elégtelen, a következő vizsga utóvizsgának minősül. Sikertelen vizsga esetén a hallgatónak jelentkeznie kell egy újabb időpontra a NEPTUN-ban kiírt vizsganapokra. Az ismétlő vizsga (utóvizsga) és a sikertelen vizsga között legalább három napnak kell eltelnie. Javítóvizsga esetén mind az írásbeli, mind pedig a szóbeli vizsgarészt ismételni kell.

1.10. Ajánlott tan- és segédanyagok

Tananyag

Előadások és gyakorlatok anyagai (e-learning rendszer).

Segédanyag

Laczay P.: Élelmiszer-higiénia, élelmiszerlánc-biztonság. A/3 Nyomdaipari és Kiadói Kft, 3. kiadás, Budapest, 2018.

Erdősi O.-Lányi K.-László N.-Lehel J.-Szakmár K.-Szili Zs.: Élelmiszer-higiéniai gyakorlatok I. A/3 Nyomdaipari és Kiadói Szolgáltató Kft., Budapest, 2016.

Erdősi O.-Lányi K.-László N.-Lehel J.-Szakmár K.-Szili Zs.: Élelmiszer-higiéniai gyakorlatok II. A/3 Nyomdaipari és Kiadói Szolgáltató Kft., Budapest, 2017.

Budapest, 2026. szeptember 01.

Dr. Süth Miklós
intézetvezető, tanszékvezető
egyetemi docens